1941. XXIII. ÉVFOLYAM 273. SZ. NOVEMBER 29. SZOMBAT ÁRA 10 FILLÉR

SZENTESI NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI, GAZDASÁGI, KERESKEDELMI ÉS IPARI NAPILAP

Szövetség a bolsevizmus ellen

Az antikomintern-egyezmény szükségességét misem bizonyítja jobban, mint a bolsevizmus ellen folyó háboru. Amikor 1936. novemberében Németország, Olaszország és Japán megalapitotta az anti-bolsevista államok szövetségét, ez mindenesetre nagy politikai előrelátásra vallott. Később csatlakozását jelentette be a szövetséghez Magyarország, Mandzsukuo és Spanyolország mig kedden az antikomintern-egyezmény öt éves meghosszabbitásának aláirásánál az előbb emlitett államokon kivül még jelen volt Bulgária, Dánia, Finnország, Horvátország, Románia, Szlovákia és a kinai nemzeti kormány megbizottja.

Ciano gróf és Osima tábornok beszéde után Bárdossy László miniszterelnökünk szólalt fel, mint olyan államnak a jelenlévő megbizottja, amely 1919-ben a saját bőrén ismerte meg a kommunizmust. Utalt Kormányzónk történelmi tettére, akinek irányitása alatt indult meg a küzdelem Kun Béláék átkos, nemzetrontó rendszere ellen, diadalt aratott és megvetette azokat az alapokat, amelyeken felépült a keresztény nemzeti Magyarország. Hosszu volt a belső gyógyulás, a nemzeti ujjáépités folyamata, mert mélyek voltak a sebek, amelyeket a kommunizmus kisérlete ütött az ország testén. Németország, Japán és Olaszország kezdeményezése után Magyarország elsőként csatlakozott az antikomintern-egyezményhez, hiszen ez nemzeti multunkból és éppen az 1919. évben a kommunizmus ellen folytatott küzdelmünkből egyenesen következett. Tudatában voltunk annak, hogy amikor ehhez az egyezményhez csatlakoztunk, a keresztény európai kultura védelmében annak az ügynek, amelynek szolgálatában együtt küzdünk nagy szövetségeseinkkel most már a harctéren is.

A nemzetiszocialista és fasiszta világfelfogás diadalát Magyarország már kezdetben örömmel köszöntötte, nemcsak azért, mert a két néphez évszázados barátság fűzi, de azért is, mert ez a két nép helyezkedett szembe elsőként a békeszerződések igazságtalan rendelkezéseivel s vette fel a küzdelmet a bolsevista világveszedelem ellen.

Amikor Hitler vezér és kancellár megindította a diadalmas német seregek előretörését a bolsevista rendszer megsemmisitésére, talán a világ legnagyobb kulturmissziójának tett eleget. Bárdossy László miniszterelnök azt mondotta, hogy Hitler tettének nagyságát csak késő évszázadok fogják a maga teljes egészében igazán értékelni tudni. Ebben a megállapitásban mély igazság rejlik. Mert tudjuk, érezzük, hogy a bolsevista veszedelem micsoda mérhetetlen fenyegetésként nehezedett a kulturvilágra. A mi kis országunk is azok között szerepelt, amelyet le kellett volna gázolni, hogy a vér ás pusztulás talaján felemelkedhessék a tagadás, az atheizmus barbárságának állama. A szövetséges seregek győzelmes harcai ezt a tervet megakadályozták. A miniszterelnök kiemelte, hogy a magyar honvéd most is épúgy helytáll, mint ahogy ezeréves történelmünk folyamán mindenkor helytálltunk, ha arról volt szó, hogy az európai népek közösségével szemben kötelességünket teljesitsük. Abban a szilárd hitben harcolunk, hogy e harcokból fog megszületni az az új rend, amely Magyarországnak is reménysége, s amely sok megpróbáltatáson átment földrészünk boldogabb korszakát nyitja meg.

A berlini találkozó a német külpolitika újabb hatalmas sikere, amelynek mi is szívből örülünk, hiszen sorsunk sok tekintetben Németország sorsához van kapcsolva, illetőleg ahhoz az új Európához, amelynek záloga és biztositéka a német győzelem.

Háborús láz a Távolkeleten

A német csapatok áttörték Moszkva belső erődövét- — Rosztovnál nagy szovjet ellentámadás hiusult meg — Afrikában változatlanul dúl a csata

Háborús láz öntötte el a Távolkeletet — ezt jelentette tegnap egybehangzóan a német és angol hírszolgálat. A japán—amerikai megegyezés meghiúsult, Washingtonban és Tokióban egyaránt borulátó a hangulat s most már hajszálon múlik, a távolkeleti háború kirobbanása. Tegnap érkezett ugyan egy hír arról, hogy Kuruszu nagykövet a japán kormány külön megbízottja magával Roosevelttel folytatott 55 perces megbeszélést, ez azonban csak enyhitette némileg, de nem szüntette meg a kirobbanással fenyegető ellentéteket. Hull amerikai külügyminiszter hajthatatlan Japánnal szemben, amikor a tokiói kormánytól engedményeket követel, ugyanakkor maga semmi engedékenységre nem hajlandó. Kuruszu nyilván ezért fordult közvetlenül Roosevelthez, hogy az utolsó órában egy utolsó kísérletet tegyen a békés megoldás érdekében. Roosevelt állitólag hajlandó némi engedékenységre, ami azonban még nem jelenti azt, mintha a két kormány nézetei közelednének egymáshoz.

Béke-vagy háború?

Azt a jelentést, mintha Kuruszut kormánya visszarendelte volna, nem erősitették meg. Ha ez bekövetkezik, egyet jelent a japán—amerikai tárgyalások megszüntetésével. Az érdeklődő ujságíróknak Kuruszu mindössze annyit mondott, hogy ilyen utasitást kormányától nem kapott. Viszont a tokiói kormány még nem nyilatkozott az amerikai külügyminiszter által előterjesztett jegyzékre vonatkozólag, a japán félhivatalos sajtószolgálat azonban már közölte, hogy a jegyzék teljesithetetlen követeléseket támaszt Japánnal szemben. Ilyen körülmények között valóban nem sok kilátás van a csendesóceáni béke fenntartására. Angol közlés szerint a távolkeleti háború vagy béke kérdése Japán legközelebbi lépésétől függ. Amerika tervszerűen előkészitette a háborút, támaszpontokat épitett Japán körül, az előkészületek azonban még nem fejeződtek be s nyilván ez a magyarázata, hogy Roosevelt tovább tárgyal. Az előkészületek a Távolkeleten mindenesetre háborús jellegűek. Sziám határán egyik oldalon nagy angol erők, másik oldalon nagy japán erők állnak indulásra készen, ugyanakkor pedig Sziám általános mozgósitást rendelt el. Nem lehet előre látni, hogy melyik órában robban ki a válság.

Az amerikai hadianyag párharca a német hadiiparral

A berlini nagy történelmi találkozó három napra elvonta a figyelmet a front eseményeiről. Pedig minden jel arra mutat, hogy úgy a keleti hadszintéren, mint Afrikában döntő hadijelentőségű események történnek ezekben a napokban. A libiai sivatagban több mint egy hete fellángolt a harc, amelyről Róma azt jelenti, hogy még csak most kezdődik igazán. Az angolok minden erőfeszitésük ellenére egyetlen lépéssel sem tudtak előrejutni, sőt a szövetséges csapatok újabb térnyeréséről érkeznek hirek. Berlini nézet szerint az angol üldözőkből üldözöttek lettek, aminek kiszámithatatlan politikai, katonai és lélektani következményei lesznek. Kiszámithatatlanok a következmények azért, mert ezt a nagyszabású offenzivát hetek óta úgy harangozták be Amerikában és Londonban, mint próbatételét az újjászervezett és támadóerőre emelt angol haderőnek. London és Washington egyaránt lélegzetvisszafojtva figyeli ennek a példátlanul véres és elkeseredett harcnak a kimenetelét. Angliát elsősorban presztizs szempontból érdekli a harc kimenetele, Amerikát pedig világhatalmi törekvésein túl azért, mert most vizsgáznak az afrikai hadszintéren az amerikai új tankok, tanktörő és légelhárító ágyúk. Az amerikai propaganda úgy tüntette fel ezeket a harcieszközöket, mint a modern haditechnika utólérhetetlen remekeit. Ha most ezek csődöt mondanak és alul maradnak a német haditechnika fegyvereivel vivott küzdelemben, ennek szintén kiszámithatatlan következményei lesznek az angol közvéleményben. Roosevelt ezért küldött megfigyelőket és haditudósitókat az afrikai hadszintérre, ezek azonban egyelőre csak német sikereket jelenthetnek, ha ugyan nem kerültek már valamennyien a német és olasz csapatok fogságába.

Mi igaz az angol propagandából

A marmaricai nagy csata megindulásakor Churchill bejelentette az angol alsóházban, hogy a harc akár két óra alatt is eldől. Azóta pontosan 12 nap telt el s úgy látszik, hogy az angol győzelmi remények és propagandahazugságok ismét előbbjártak, mint maguk az angol katonák. Ezt egyébiránt már az angol jelentések is beismerik. Az angol propaganda hangja egyre tartózkodóbb lett, az öt hónapon át gondosan előkészitett offenzíva megtorpant, a német és olasz csapatok kiszorították az angolokat arról a kis területről is, amelyen sikerült nekik tért nyerni, sőt halálzsákok alakultak, amelyekben körülzárt angol csapattestek fogcsikorgatva harcolnak a kiszabadulásért. Eddig két angol páncélosdandár esett Rommel tábornok bekerítésének áldozatául. Az angol propaganda öt nappal ezelőtt jelentette Bardia bevételét és most kiderült, hogy nem angol katonák, hanem angol hadifoglyok özönlenek Bardia felé, akiket a német erők ejtettek fogságba. Ennek a háborúnak a során megszoktuk azt, hogy az angol propaganda hírei meszejárnak az igazságtól. Igy volt ez már a háború kezdetén is. Varsó például már napok óta a németek kezén volt, amikor a londoni rádió még mindig azt jelentette, hogy nagyszabású ellentámadás bontakozik ki Varsó előtt 100 kilométerrel.

Mi lenne...

Ismételjük: 12 napig az angol és amerikai világbirodalom teljes ereje és lendülete nem tud boldogulni egy maroknyi német és olasz sereggel, mely idegen terepen, a gyarmati háború tapasztalata nélkül, hazájától elvágva, nehéz utánpótlással küzd a sivatagban a „gigantikus" angolszász fölénnyel". Nem tudjuk, mi lesz az afrikai csata vége. De hogy a „gigantikus angolszász fölény" né-

hány német és olasz különítménnyel szemben az offenzíva első tíz napján nem úgy viselkedett, mint az, aki feltétlen és biztos fölényben van, máris megállapítható. Mi lenne, ha a németek és az angolok tényleg egyforma erővel ütköznének össze s nem 1:10 arányban, mi lenne, ha nem apró kis mellékcsapatokkal kellene megütköznie a „gigantikus brit erőnek,“ hanem a német sereg zömével? Mint szimptóma, éppen ezért rendkívül fontos az afrikai csata. Bebizonyítja, hogy az angolszász erő még tízszeres túlerővel sem tud könnyen boldogulni egy kis német csapattal, pedig az összes elképzelhető előny Észak-Afrikában az angolok oldalán van.

Moszkva ostroma

A másik katonai tényre Moszkva ostroma figyelmeztet. A német hadsereg bámulatraméltó óvatossággal és tökéletességgel dolgozik. Olyan feltétlen nyugalmat és biztosságot árul el, hogy a Szovjet és London is megzavarodott tőle és egymásután röpíti világgá a kétségbeesett vészhíreket. Mint az izzó lávatömeg, lassan, méltóságteljesen, feltartóztathatatlanul hömpölyög előre a német hadsereg Moszkva felé, óvatos, nem siet, mert biztos a dolgában, elvégre öt hónap eredménye igazolja. Először hallunk ijedt szovjet kiáltásokat a mindenfajta „német túlerőről“, amely az arcvonal minden részén megnyilvánul. Először ismeri be Moszkva, hogy a németek szívóssága páratlan s lassan, tempósan, kiszámítva, nem elsietve, nem presztizst hajhászva, végeredményben a németeknek eddig mindig minden sikerült, amit akartak s végeredményben mindig közelebb nyomultak céljaikhoz. Moszkva alá van aknázva. Minden lépés életveszélyes. Hitler nem áldoz feleslegesen emberéletet (csak így tudta megtartani a „túlerőt“, amit Moszkva most kétségbeesetten jelez), Hitler óvatos és rendszeresen dolgozik. Ezért lassú látszólag az előnyomulás az utolsó ötven kilométeren Moszkva felé. Előbb a gép és lőszer eltávolít minden akadályt, aknát, csapdát, erődöt s csak ha e körülményes, lassú munka kész, akkor követi a gyalogság a gépet. De mindig követi s az előmunkát mindig tökéletesen elvégzi a német katonai rátermettség és leleményesség. Félelmetes, ahogy e sereg egyre közelebb dolgozza magát Moszkvához. A biztonság és tökéletesség, a türelem és a hidegvér bámulatos. Olyan katonai fölényről tesz tanúságot, amivel szemben mindenki tehetetlen.

Az új Európa

Az angolszászok váltig hangoztatták, hogy ha katonailag nem is boldogulnak Németországgal, gazdasági tények térdrekényszerítik a birodalmat, mert nem autark és nem mérkőzhet meg az angolszászok gazdagságával. Erre a tételre felelt tegnap először hivatalosan Ribbentrop. A szovjet leverése és az orosz tér meghódítása után az új fiatal Európa autarkká válik. Mindene megvan, ami az élet és háború szempontjából nélkülözhetetlen. A saját erejéből él s a nagy katonai és politikai összefogás után máris megkezdődött a határtalan szovjetkincsekkel kiegészített új európai tér gazdasági megszervezése is hamarosan döntő eredményekre jut. A munka elvégzése után az új Európa akár harminc évig ellenállhatna a tehetetlen angolszász ostromnak. A tengerentúlról semmire sincs szüksége. A német szorgalom és szervezni tudás, az európai kultúra és invenció, a világ legértékesebb népeinek összefogása, a sok százmillió rendelkezésre álló munkáskéz, az ápolt európai terület, kiegészítve Oroszország irtózatos szűzi gazdagságával, lebírhatatlan egységet alkot. Hetekkel ezelőtt e helyen rámutattunk arra, hogy az orosz tér meghódítása után a tengely akár a leghosszabb defenzívára felkészülhet, mert mindene megvan. Ribbentrop ugyanezt állapította meg.

Az angolszász ostrom elé új, egységes Európa kovácsolódott. A berlini összejövetelen kitűnt, hogy a kontinens túlnyomó többsége már megértette az idők szavát, felismerte a természetes fejlődés vonalát, megtalálta barátját és ellenségét és elhatározta, hogy elszánt, közös erővel megszabadul megkísértőitől és felépíti az új, szabad, boldog, békés kontinenst. A nagy kezdés ünnepélyesen megtörtént. A német diplomácia megnyerte az európai csatát. Az ősi földrész népei egyesült erővel, elszántan vonulnak a kultúra legnagyobb ellensége ellen s megtörik a végsőket rugó keleti rém hatalmát. — Nem lehet kétséges, hogy e háromszáz millió ember, a fehér emberiség színe-virága s a nagy, gazdag föld, amit hazájának, Európának nevez, győzni fog s megmenti a világot a bolsevizmus poklától.

Újabb jelentés a moszkvai helyzetről

Az újabb jelentések szerint tetőpontját érte el a moszkvai csata. Egy angol hírforrás szerint az oroszok az arcvonal középső és déli szárnyán nagy ellentámadásokkal próbálják feltartóztatni a német ellenállást s tanktörőgépeket vetettek harcba. A szovjet jelentés sem tagadja, hogy már 20 kilométerre állnak a német elővéd csapatok a fővárostól.

A szovjet főváros válságos helyzetére jellemző Moszkva főparancsnokságának a szovjet rádión át a katonasághoz és a lakossághoz intézett felhívása. A csütörtök este közölt felhívás szerint a főparancsnokság arra hívatkozik, hogy a most már tizenegy napja tartó harcban, amelynek célja a szovjet főváros elfoglalása, az ellenség közelebb hatolt Moszkvához és a harc egyre hevesebbé válik. Nekünk — mondta a főparancsnokság, — ki kell tartanunk. Északról és délről folyik a támadás a főváros ellen, de mi hisszük, — mondja a felhívás, hogy — ez az offenzíva meg fog állni.

A rádiószózat ezután azt hangoztatta, hogy az ellenség emberek és tankok tekintetében túlerőben van. Végül arról szólt a felhívás hogy áldozatkész harcal Moszkva kapui előtt remélhetőleg fordulóponthoz fog érni a háború.

A hadihelyzet

A német véderő főparancsnokság tegnapi jelentése megerősiti, hogy Rosztovnál és a Donec kanyarban heves szovjet ellentámadást gyűrtek le a németek. A szovjet csapatok véres veszteséget szenvedtek. Egyes helyeken még tart a csata. Német páncélosok áttörték Moszkva belső védelmi vonalát. Német légierők éjjel-nappal megszakítás nélkül bombázzák Moszkvát és Szentpétervárt. Szentpétervár különben állandó ágyútűz alatt áll. Az orosz vasúti berendezésekben is nagy károkat okozott a német légierő. November 16—21-e között a Szovjet 168 repülőgépet vesztett, a német veszteség 12 gép.

Az Anglia elleni háború során a német légiflotta Anglia kikötőberendezéseit bombázta. Angol repülők behatoltak Nyugatnémetország területe fölé. Aachemben és Kölnben áldozatai voltak a bombázásnak. Az afrikai harcokról a német véderő főparancsnokság jelentése feljegyzi, hogy továbbra is súlyos a küzdelem. A tobruki védősereg kitörési kisérleteit ismét meghiúsították.

Az afrikai harcokról az olasz hadijelentés ad teljes képet. Tegnap hajnalban kiújult és egész nap kérlelhetetlenül folyt a csata. Sollumnál és Tobruknál élénk tűzérségi párbaj folyik. Támadások és ellentámadások egymást váltják, az angolok jelentős kárt szenvedtek emberben és páncélosokban. A szövetséges csapatok vesztesége nem súlyos, az angol foglyok száma növekszik.

A Keletafrikában vívott egyenlőtlen olasz—angol küzdelem elérkezett utolsó felvonásához. Gondar hős védői letették a fegyvert. Az angolok óriási erővel vonultak a város ellen, az olasz védők szívósan küzdöttek állásról-állásra, az ellenségnek azonban sikerült páncélos túlerejével behatolni a városba. Az olasz főparancsnokság az emberkímélés miatt elrendelte a védőcsapatok számára a fegyverletételt.

Angol repülők az elmult éjszaka újabb támadást hajtottak végre Nápoly ellen. A támadás jelentős anyagi kárt okozott, kisebb tüzek is keletkeztek, de elfojtották. Olasz harcigépek három angol bombázót lelőttek. A Földközi-tengeren olasz tengeralattjárók három angol tengeralattjárót elsülyesztettek.

Japán nem válaszol

A japán—amerikai tárgyalásokról a késő esti órákban hivatalos nyilatkozat érkezett Tokióból. A japán kormány szóvivője kijelentette, hogy a külügyminisztérium most tanulmányozza a Hull külügyminiszter által átadott emlékiratot, amely csütörtökön este érkezett meg. Nem lehet megmondani, hogy mikor válaszol és egyáltalán válaszol-e a japán kormány az amerikai feltételekre. A szóvivő utalt ara, hogy Japán nem fogadhat el ideiglenes megoldást és a döntésnél tekintettel kell lenni a nemzeti közvélemény felfogására.

Hír szerint Csangkaisek közbelépése hiúsította meg az utolsó pillanatban a japán—amerikai megegyezést. Az amerikai sajtó ugyanakkor azzal vádolja a japán kormányt, hogy kétszínű politikát folytat, mert amikor külön megbízottja Roosevelttel tárgyal, ugyanakkor Berlinben aláírja az antikomintern egyezményt, ugyanakkor Kínában pedig csapatmegerősítéseket hajt végre.

Bárdossy hazaérkezett

A nap eseményéhez tartozik, hogy Bárdossy László miniszterelnök kíséretével együtt pénteken délben visszaérkezett Budapestre. A Keleti pályaudvaron ünnepélyes fogadtatásban részesitették. Pozsonyi jelentés szerint Bárdossy miniszterelnököt Berlinben felkereste Tuka szlovák miniszterelnök és hosszabb megbeszélést folytattak.

December 13-án lesz a Néma Bál

Megírtuk, hogy Református Asszonykör december 13-án rendezi meg idei Néma Bálját. A Néma Bál műsora kedves meglepetés lesz a bál közönségének, mert azon Ágoston Sándor délvidéki református püspök és László Dezső kolozsvári református lelkész, országgyűlési képviselő, az erdélyi református egyház egyik vezérszónoka fognak előadást tartani. Szerepelni fog ezenkívül a református vegyeskar és a Kultur Egyesület kamarazenekara is. A Néma Bál iránt egyébként ebben az esztendőben is szokatlanul nagy az érdeklődés.

Csillárok
a legujabb formákban, gyönyörű kivitelben,
villany-ernyők
1 pengő 20-tól kezdve beszerezhetők
GRÜNSTEIN üvegüzlet Kossuth u. 20.

Udvari fagymentes kutak szerelését és javítását, ártézi és műkutak furását felelőséggel készítek. Füsti M. János kútfúrómester. Bocskay utca 19 szám.
Ugyanott egy erős fiu tanulónak felvétetik.

Vellával villany géppel készitesse
A világhírű német dauerjét
TURI-nál. Üzlet Rákóczi Ferenc utca 1 szám

JÓ TAKARMÁNYRA jó gondviselésre fejős tehenet vállalnék tartásra, borjut is eltartok ingyen. Értekezni Klauzál ucca 38 szám alatt Szabó Bálintnénál. 556 jó.

Tudományos Mozgószinház műsora
Előadások: Vasárnap 2, 4, negyed 7, és fél 9, hétköznap; 6 és fél 9 órakor.
November 29-december 2-ig. Szombaton, vasárnap, hétfőn, kedden.
A művészi magyar filmgyártás nagy teljesitménye.
ÉLETRE ITÉLTEK
Főszerepben: Jávor Pál, Petrovich Szvetiszláv, Somlay Artur, Hidvéghy Valéria, a tragikus sorsú Zádor Gyöngyi. Bőkezű pazarló filmesemény.
Magyar Hiradó. Szines trükkfilm. Ufa Hiradó.

A pénzügyminiszter nagy beszéde

az árrendezésről a fizetésemelésről és a suttogó propagandáról

A képviselőház csütörtöki ülésén Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter nagy beszédet mondott. Hangoztatta a pengő értékállandóságát és tévesnek minősítette azt a beállítást, mintha az áremelkedés a pénzérték romlásának lenne következménye. A Magyarországon bekövetkezett áremelkedések tudatos politika eredményei. Ez a politika arra irányul, hogy a mai mezőgazdasági termelés kifizetését helyreállítsák. Hangsúlyozta, hogy a mai mezőgazdasági árak mellett a gazdatársadalom meg tudja találni számítását. Sor kerül egy általános árrendezésre, amely megteremti a harmóniát a mezőgazdasági árak az ipari árak és a tisztviselői fizetések között. Amint ez megtörtént, a kormány igyekszik az árszínvonalat minden erővel megtartani. A baj a mezőgazdasági munkásságnál van.

Az áremelkedést nem az áruhiány és nem a bankjegyforgalom emelkedése okozta. Háború van s a termelés eredményének igen nagy része a hadsereg számára van lekötve. A bankjegyforgalom nem nagy, tökéletesen megfelel a megnagyobbodott országnak. Sokal többet árt azonban a suttogó propaganda, amely ellen mindenkinek harcolni kell. Elmondotta, hogy legutóbbi római útja idején a londoni rádió a legnagyobb szamarságokat hiresztelte el. Ennek sokan hitet adtak idehaza is, ez a hisztériás suttogó propaganda idézi elő az esztelen vásárlásokat, amiknek semmi indoka nincs.

Megállapította a pénzügyminiszter, hogy az adómorál lényegesen megjavult és köszönetét fejezte ki a magyar adófizetőnek, hogy rájött arra, hogy nem idegen hatalomnak, hanem önmagának adózik. Az adózás megjavulása sok nehézségen segítette át az országot.

Szólott az általános fizetésrendezésről. A tisztviselői fizetések kérdése szorosan összefügg az ipari munkabérek, a magántisztviselői fizetések rendezésével, és mind e három az árkérdés rendezésével. Részletekről ma még nem nyilatkozhat, de kijelentette, hogy a fizetésemelésnél elsősorban a családi pótlékok emelése fog megtörténni, ezenkívül a kisebb fizetésű tisztviselők fognak aránylag többet kapni. Az a véleménye a pénzügyminiszternek, hogy mindenkinek, aki becsületesen, tisztességesen és jól elvégzi munkáját, annyi fizetés jár, hogy családjával becsületesen tisztességesen megéljen és ha a családjához egy helyett 5 gyerek tartozik, akkor lényegesen több fizetés jár neki.

A pénzügyminiszter beszéde után a képviselőház a jövő évi állami költségvetést megszavazta és tegnap már az úgynevezett felhatalmazási javaslat vitája kezdődött meg.

—o—

A mucsiháti és nagymágocsi iskolákban tanítóhiány miatt szünetel a tanítás

Egyik legutóbbi számunkban megírtuk, hogy a szenteskörnyéki tanyavilág iskoláiban újabban tanítóhiány tapasztalható. A fiatal tanítók úgy látszik, teljesen elvesztették vállalkozókedvüket és kevés hajlandóságot mutatnak arra, hogy kimenjenek a tanyaközpontokba és ott elzárva a várostól, a városadta kényelmek lehetőségeitől, éljék le életüket. Legutóbb a nagymágocsi iskolát hagyta ott tanítója és más pályán keresett magának megélhetést, most pedig a mucsiháti iskola tanítója jelentette be a tanfelügyelőségen, hogy nem kíván tovább a mucsiháti iskolánál tanítani, mert a komáromi gazdasági iskolához tanítóvá kinevezték. A mucsiháti iskola 82 tanulója már napok óta tanító nélkül van, de a tanfelügyelőség előreláthatólag csak egy hónap mulva tud az iskolához megfelelő tanerőt kinevezni.

—□□—

Tömegesen vásárolják az erdélyi kötvényeket

November 24-én kezdődött meg az erdélyi nyereménykölcsön kötvényeinek jegyzése és már az eddigi eredmények is azt mutatják, hogy a közönség érdeklődése minden várakozást felülmúl. *Az ország minden részében tömegesen keresik fel a kötvényvásárlásra kijelölt helyeket*, mégpedig nemcsak a vagyonosabb osztály, hanem a kisemberek is, akik megtakarított kis tőkéjüket fordítják a jegyzésre.

Hogy ez így van, könnyen megérthető, hiszen *a magyar társadalomnak rég nem volt alkalma pénzét ilyen gyümölcsöző befektetésben elhelyezni.*

A kötvény ára nem nagy, mindössze 200 pengő, emellett 100 pengős fél, illetve 50 pengős negyedkötvények is vásárolhatók. A befektetett tőke 4 százalékos kamatot hoz, *a kötvény bármikor szabadon értékesíthető*, mert hiszen nem névre szól és végül *a kis tőkével a szerencsésebb kötvénytulajdonosok olyan nagyösszegű (1 milliós, háromnegyedmilliós, félmilliós, többszázezer pengős) nyereményhez juthatnak, amely egyszeriben dúsgazdag emberré teszi őket.*

A jegyzés karácsonyig tart, amennyiben a készlet a már is tömeges vásárlás miatt előbb ki nem merül.

—□□—

A magyar filmek sorozatos sikere

Érdekes a magyar filmek sorsa. Mint mindennek, ami magyar, ezeknek is nehéz harc és küzdelem az osztályrészük. De éppen a sok támadás juttatta el ezeket arra a magas szintre, amelyen már a külföld legkiválóbb termékeit is kezdik felülmulni. Ezt mutatja a legujabb magyar filmek egyike, a Corvin-ban prolongált: Életre ítéltek. Rendezése, kiállítása, bőkezüen pazarló és csodálatos. Ha amerikai film lenne, óles plakátok dicsérnék. Szereplői is a legnagyobbok: Jávor, Petrovich, Somlay. A nők közül az egyre emelkedő és mélyülő Hidvéghy Vali és a tavaszi virágzásában elhalt Zádor Gyöngyi. Az Életre ítéltek minden jelenete csupa szív, érzés, izgalom és lélek. Igy lehetne róla mindent röviden elmondani, minden hangos hirverő szavak nélkül: becsületes, kitünően sikerült, nagyvonalu magyar film. Ma mutatja be a Tudományos Mozgószinház.

Az ŐKRŐS-vendéglőben
minden este
KISS JÉRI INCI
jazz-zenekara muzsikál. Jó italok és kitünő magyar konyha. Meleg és hideg ételek. Pontos kiszolgálás. Szives pártfogást kér:
ŐKRŐS JÁNOS vendéglős.

Ünnepség a Horthy házban

A Horthy-háznak a leventeintézmény részére átadásával kapcsolatban pénteki számunkban egy tévesen értelmezett információ alapján irt cikk jelent meg. A vasárnapi ünnepség ugyanis nem a Horthy-háznak a leventék céljaira leendő átadása lesz, hanem egy, a leventeintézmény kebelében folyó házi ünnepség. A Horthy-házat a vármegye mindjárt a felépítése után átadta a leventeintézmény céljaira. A Horthy-ház a rendeltetését csak addig az időig nem tudta betölteni, amig átmenetileg a csendőriskola volt a falai között. Azóta azonban, hogy a csendőriskola onnan kivonult, a Horthy-ház ismét a leventék használatába került, tehát újabb átadásnak nem is volna célja és értelme.

Szegvár II. tized 15 szám alatt levő **TEMETKEZÉSI VÁLLALATOMAT** joggal és **teljes** felszereléssel együtt eladom Értekezni ugyanott

Szinház

Csütörtökön este Eisemann Mihály „Fiatalság, bolondság" című operettjét mutatta be a színtársulat. A darab tökéletesen megfelelt a címéhez fűzött várakozásoknak. Valóban bolondság volt, azonban kedves bolondság, amin a néző három óra hosszán keresztül gondtalanul kacaghatott. Jó zene, fordulatos jelenetek, zamatos bemondások fűszerezték végig s Havassy Mimi, Gyenes Magda, Gazsi Erzsébet, Kovács Irma, Haller Sándor, Sugár Mihály, Pagonyi János, Derecskey Pál játéka nagyban hozzájárultak a sikerhez.

Műsor:

Szombaton: **Ilyenek a férfiak.**
Vasárnap délután 4 órakor: **Fiatalság bolondság.**
Vasárnap este: **Ilyenek a férfiak.**
Hétfőn: **Mosoly országa.**
Kedden: **2000 pengős férfi.**
Szerdán: **Gyergyói bál.**
Csütörtökön: **Kaland.**

ELADÓ Klauzál utca 9/a számu 14 evig **adómentes ház,** mely úgy üzletnek, mint gazdálkodónak kiválóan alkalmas. Kispiac téren **kiadó** és azonnal elfoglalható egy **üzlethelyiség,** melyben hosszú évekig jó-menetelü fűszer-üzlet volt. Értekezni mindkét ügyben **Szabó Pál hentes üzletében Kispiac-tér.**

35 HOLD föld tanyával eladó Derekegyházoldal 7 szám alatt, értekezni lehet Juhász Ferenc divatáru üzletében. 540 fb.

ARANYAT, ezüstöt, hamis fogat, jobb minőségű órákat magas árért veszek. Jámbor N. Imre órásmester Kossuth ucca. 571 kf.

Glória Filmszinház műsora

Előadások kezdete hétköznap 6 és fél 9, ünnep és vasárnap fél 2, 4, fél 7 és 9 órakor.

Nov. 29 dec. 2-ig. **Szombaton-vasárnap-hétfőn-kedden.** **Csak 4 napig.**

Hiv a haza!

Kitört a háború, a cselekvés órája ütött. Mos a tettek beszélnek. **Hiv a haza!** Európán végig szánt a háború. A hazaszeretet és az önfeláldozó bajtársiasság nagy filmje. Végig izgalom. Az angol propaganda leleplezése.

Rendezte **Karl Ritter. Eredeti Háborús felvétel.** A film gigantikus hátterét a földön a vízen és a levegőben dúló titáni harcok adják. **Külön kiegészitő műsor.** **Magyar Hiradó.** Keddtől **Uj Hiradó.**

Felsőpártiak!! Hékédiek!!

Hölgy és uri fodrász üzletem **Vörösmarty u. 6 sz. alatt** ugymint eddig, ezután is állandóan rendelkezésére áll a nagyérdemű közönségnek. TISZTELETTEL **Gallasz Béla** fodrász-mester **„Vénus"** szalonja. Főüzlet: **Kossuth ucca 18.**

— Már most adja fel hirdetését olcsó karácsonyi hirdetési akciónkra! Egységes kis kocka hirdetések olcsó, egységes árak! Felvilágosítással szolgál lapunk kiadóhivatala. Telefon 53 sz.

Millen idők!

Tökmagkonferencia a tisztiorvosi hivatalban

Szentesen az utóbbi hetekben feltünően megszaporodott a tökmagfogyasztás. Moziban, színházban, városházán, birósági folyosókon mást sem lát az ember, mint békésen tökmagozókat, akik angol hidegvérrel köpik a tökmag héját a padlóra. Természetesen a közegészségügyre a tökmagozás ilyenmérvű elterjedése veszélyes, ezért a tisztiorvosi hivatalban tegnap tökmagkonferenciát tartottak. A konferencia tárgyát az képezte, miképpen lehetne megakadályozni a tökmagozást? — Tekintve, hogy rendőrhatóságilag senkit nem lehet kényszeríteni arra, hogy ne egyen tökmagot, a tisztiorvos beadvánnyal fordult a polgármesterhez és kérte, állíttasson fel a városházán megfelelő nagyságú ládákat, ahová a tökmagozók a tökmaghéjat beleszórják. Egyúttal felhívják a rendőrhatóság figyelmét arra, ha a tökmagfogyasztók a tökmaghéjat még ezután is a földre szórnák, a szemetelőkkel szemben tegyék meg a kihágási feljelentést közegészségügyi kihágás vétsége miatt. Ezzel az intézkedéssel a tisztiorvosi hivatalban úgy gondolják, ideig-óráig gátat lehet vetni az elszaporodott tökmagozóknak, vagy legalábbis rendreszoktathatják a tökmagfogyasztókat.

Mindössze két fellebbezés futott be az árvizes földek adótörlése miatt

November 26-án járt le a határidő, ameddig felebbezni lehetett az árvizes földek után elengedett adókról hozott pénzügyigizgatósági határozat ellen. A jegyzék két héten át volt közszemlére téve a kerületi adótiszteknél. Ezen idő alatt igen gyér számban jelentkeztek az érdekeltek és alig akadt adózó, aki az adóelengedés mérvét kifogásolta volna. Egyik 100 holdas gazda tanusitott nagyobb érdeklődést a jegyzék iránt, aki sérelmezte, hogy a kárbecslő bizottság nem 100 százalékosnak találta az őt ért vizkárt.

A városi adóhivatalnál nem adtak be egyetlen felebbezés és csak kettő érkezett be közvetlenül a szegedi pénzügyigazgatósághoz.

A felebbezést érdemileg a vármegyei közigazgatási bizottság adóügyi albizottsága tárgyalja legközelebbi ülésén.

—□□—

Mit hoz a Jézuska?

Séta a mai gyermekjátékok birodalmában

November végén járunk, de a karácsonytvárás izgalma már benne reszket a levegőben. Gyermek és felnőtt egyaránt várja az ünnepek közeledtét. Természetesen a felnőttek izgalma más, mint a gyermekeké. Amig a gyermek azért izgul, hogy a Jézuska teljesíti-e ebben az esztendőben is minden kivánságát, a felnőtt szeretné a rendkivüli viszonyok között is széppé és zavartalanná tenni családjának ünnepeit. Már most megkezdődik a háziasszonyok karácsonyi gondja. Dekaszámra gyüjtik össze a vajat, zsirt, hogy a karácsonyi fehér asztal mellől ne hiányozzon az omlós kalács, vagy diós-mákos patkó.

A legnagyobb érdeklődés a játékboltok kirakatai előtt nyilvánul meg. Szöszke-barna gyermekfejek nyomják orrukat a hüvös kirakatüvegre és elbámuló szemmel isszák az üvegen túlról eléjük táruló csodás mesevilágot.

Mik a mai gyermek játékszerei?

Még néhány esztendővel ezelőtt a boldog békevilág gyermekének fantáziáját a babák, szaladgáló hordárok, autók s szikrázó mozdonyok izgatták, addig a mai idők gyermeke repülőgép, tank, páncélkocsi és nehéz ágyú után vágyódik. Az ötletes játékárugyárak igyekeztek is kihasználni a gyermekek érdeklődését és olyan mennyiségben és annyi változatban hozták piacra ebben az esztendőben a háborús gyermekjátékok különböző válfajait, hogy az már a felnőttet is csodálatba ejti.

Az elmult esztendőkben is divatosak voltak a gyermekvilágban a háborus játékszerek, akkor azonban még csak a repülőgépet és tankot ismerték. Ma? — Megvan a repülőgép és a tank is, azonban a repülőgépekből elkészültek a Stukák, a nehézbombázók, az éjszakai felderitők, a vadászgépek, a tankokból a könnyü és nehéztankok, szóval mindaz, ami a mai háboruban a valóságban is szerepel és gyilkoló fegyvereivel száz és ezerszámra osztja a halált a harctereken.

A mai világ lelki egyensulyának teljes felbomlásában kereshetjük annak okát, hogy már a gyermek is a gyilkoló szörnyetegek miniatürjeit szeretné megkapni Krisztus születésének ünnepére. A szeretet, a béke ünnepén ebben az esztendőben szikrázó, dübörgő tankok, bombákat szóró repülőgépek és géppuskázó katonák várják a karácsonyfa alatt a gyermeket, aki boldogan tapsol az örömethozó ajándékoknak.

Az egyik szentesi játékkereskedővel beszélgettünk a karácsonyi vásárról.

— Már néhány héttel ezelőtt megkezdődött a karácsonyi vásár — mondotta. — Más esztendőkben a karácsony előtti hetekben vásároltak be a szülők gyermekeiknek, most érthetetlen okok miatt sietnek előre beszerezni az ajándékokat, nyilván ugy gondolják, hogy kifogy a raktárunk és akkor nem tudunk uj anyaghoz hozzájutni és a karácsonyfa üresen marad. Pedig téves ez a felfogás, mert a játékgyárak olyan hatalmas anyagot dolgoztak fel ebben az esztendőben, hogy talán még a jövő karácsonyra is futja a tankokból, repülőgépekből, harcikocsikból... feltéve, ha még akkor is tart a háboru és a gyermek érdeklődését még mindig a háborus harcieszközök kötik le.

Ajtó nyilik és pöttömnyi gyerek lép az üzletbe édesanyjával. A gyermek a kirakatban meglátott egy repülőgépet és most nem hagy békét anyjának addig, amig a repülőgépet nem veszi meg neki. A kereskedő szolgálatkészen a pultra rak egy csomó repülőgépet. A kicsi fitymálva nézi őket.

— Nem ilyen kell... — mondja durcásan.

— De kisfiacskám, hát ez is repülőgép, meg az is, ami a kirakatban van — mondja a mama — nem mindegy az?

— Nem! — dobbant a lábával indulatosan a kölyök — mert az stuka, ez meg egy vacak felderitő gép.

És addig okoskodik, amig beveszik a kirakatból a stukát. Boldog izgalommal vizsgálja végig s amikor a kereskedő becsomagolja a repülőgépet, megelégedetten fogja karon anyját.

— Igy megy ez minden nap — mondja a kereskedő — a gyermek maholnap jobban ért a háborus harcieszközökhöz, mint a felnőtt. Sokszor bejönnek gyermekek hozzám és egészen zavarba hoznak, olyan dolgokat kérnek. Amikor azt mondom hogy nincsen, a szemembe nevetnek és rámutatnak a kirakatban, vagy a polcokon a kért játékokra. Pedig már husz éve vagyok ebben a szakmában... Hiába, megértük azt a világot, hogy a gyermekektől tanulunk.

Az anyaghiány a játékiparban is érezteti hatását

Ismét szülő jön a gyermekével. A változatosság kedvéért most egy kisleány. Hajasbabát kérnek. A kereskedő sajnálkozva néz rájuk.

— Sajnos, csak egészen silány minőségü hajasbabával szolgálhatok. Egy két régi hajasbaba van még raktáron tavalyról, azonban ebben az évben nagyon kevés babát készitettek, mert az anyaghiány itt is érezteti hatását.

A kereskedő ezután elmondja nekünk, hogy a játékipar is nagy nehézségekkel küzdött a háborus idők miatt. Az ötletes játékárugyárak azonban hogy a gyermekek igényeit kielégitsék, addig kisérleteztek, amig pótanyagokkal nem pótolták a hiányzó nyersanyagokat. Igy az ólomkatonák helyett egészen megfelelnek a célnak a törhetetlen masékatonák, a gumilabdák helyett a kaucsuklabdák, amelyek éppen ugy ugranak, mint a gumi és szintén törhetetlenek. A babákkal volt egy kis baj, mert hajat nem tudtak a babákra ragasztani. Ugyanis a babahaj — kevesen tudják — importcikk volt s a tengerzárak miatt megszünt a behozatali lehetőség. Most ugy segitenek a hiányon, hogy a kaucsukbabára ráfestik a hajat.

Beszélgetésünket percenként szakitják meg a vevők érdeklődései. Szülők, gyermekek jönnek és érdeklődnek. A kereskedő megnyugtatja az aggódó szülőket, hogy a karácsonyi vásárral még ráérnek, mert nem fog kifogyni raktárról sem a repülőgép, sem a tank, sem a harckocsi, sem a páncélvonat.

Egyszóval minden bőven lesz, ami a mai karácsonyfa alá a mai háborus világban odaillik.

Sport

Vasárnap délután Hódmezővásárhelyen játszik az SzTE a bajnoki forduló keretében. A csapat jó kondicióban van s a vezetőség bízik abban, hogy sikerül a vásárhelyiektől pontokat szerezni. Lap társunk, a vásárhelyi Uj Hírek a vasárnapi mérkőzéssel foglalkozva igy ir:

Az SzTE régi kedves harcostársa a Vivóknak. Sok-sok bajnoki és barátságos játék pecsételi meg ezt a jóviszonyt. Az SzTE-t nem lehet félvállról elintézni. Valamennyi sportérzéknek ki kell jönnie a Vivóból, ha pontot, vagy pontokat akar szerezni. Izgalmas, szép játék lesz a vasárnapi.

Levélpapir
FODOR-nál
Kossuth-utca 18.

Tűzifa, szén és fűrészpor
minden mennyiségben **KAPHATÓ**
GÖRÖG-udvar Telef.n: 288

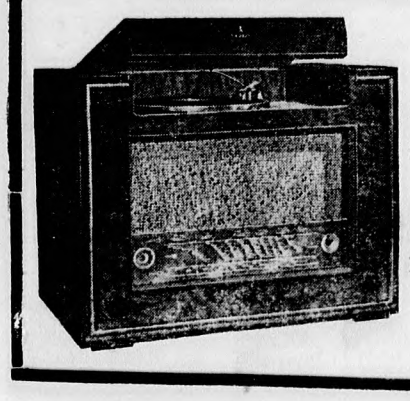
Cserélje be
régi rádió készülékét új, modern, világmárkás tipusra, minden gyártmány raktáron. 12 HAVI RÉSZLET.
Az uj Telefunken rádiók
megjelentek. Bármelyik tipust lakásán díjtalanul bemutatom
Blaskovits Károly
Kossuth-utca 17. — Telefon 240.

Fűzők, gyógyhaskökök, gumiharisnyák méret után elsőrendű gumival készülnek a
"Hungáriánál"
Kossuth utca 10 szám.

HIREK

NAPTÁR. Szombat. 1941. november 29. Róm. kat.: Szaturnin. Protestáns: Nóé. Nap kelte: 7.23 órakor, nap ynugta: 16.13 órako.
t, 1941Szomba . d

November hó 22-től 28-ig a Kerekes és Torday gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot.

A kaposvári tehén

Ebben a történetben nem a tehén a fontos, hanem az a kis történet, ami vele történt. Sokkal fontosabb ez az ember, aki Kaposváron ezt a tehenet eladta. Ez így mindennapi eset, de komplikálódik azzal, hogy az eladó tehenét nem vette, hanem kapta az Országos Nép- és Családvédelmi Alaptól, amelyet röviden ONCSÁ-nak nevezünk. Azt is tudjuk, hogy ez az Alap hatalmas összeggel dolgozik azon, hogy támogasson minden olyan célt, amely felemelni igyekszik az elesetteket; többek között a szegény földműveseket is tehénnel, vagy építési költséggel, vagy sok más egyébbel. Azt is tudjuk, hogy az a sok millió, amely erre a célra megy, becsületes polgárok adójából kerül ki. Mindezeket tudva, először is élesen elítéljük azt az embert, aki ott kuncogott a hivatalos intézők előtt és talán esküdözött is, hogy a tehenet egy másik ember elől elkaparintsa s pár hét mulva — eladta. Azután azokra gondolunk, akik ezt a hatalmas segítőmunkát végzik szeretettel, meleg szivvel segiteni akarva minden módon és minden szegényen. Parazita mindig akad, az bizonyos, de amikor az egyik szegény a másik elől veszi el a kenyeret, — jelen esetben a tejet — aztán elherdálja; ilyenkor azt a nagy jóakaratot sajnáljuk, amelyet ilyen aljas módon játsza ki némelyik érdemtelen. Az a kaposvári kisember, még szegénységében sem érdemel egyetlen jóakaratú szót sem, mert azt az intézményt csalta meg és játszotta ki csalárd módon, amely falatot juttatott számára. Az ONCSA bizonyára feljegyzi a nevét és ügyel arra, hogy az ország pénzéből ne kapjon egy borjút se, ha elherdálta a tehenet.

— **Hanauer püspök állapotában tartós a javulás.** A mintegy két hete az egyik fővárosi szanatóriumban tartózkodó dr. Hanauer Á. István váci megyéspüspök állapotában tartós a javulás. Minden remény megvan arra, hogy rövid időn belül elhagyhatja a szanatóriumot.

— **Névnapmegváltás.** Dobay Andor alispán a névnapját jótékonycélú adományával megváltotta.

— **Hol lehet ma zsirt kapni?** A tegnapi napon a következő sertésvágásokról érkezett jelentés a polgármesteri hivatalhoz: Nemes Sándorné 93.50 kg., Fischer 51.60 kg., Szabó 69 kg., Bezsóné 57.90 kg., Farsang István Sós ucca 46.80 kg., Farsang László 22.80 kg., Cseh Lajos 156.30 kg., Farkas Géza 49.50 kg., Magony 45 kg., Mészáros—Égető 59.20 kg. zsirnakvaló.

— **Kultur délután a Katholikus Körben.** Az Akció Katolica szentesi szervezete advent minden vasárnapján délután 4 órai kezdettel kulturdélutánt rendez a Katholikus Kör nagytermében. Az első kultur délután már november 30-án, vasárnap lesz délután 4 órai kezdettel. Ünnepi szónoka Lendvay István reálgimnáziumi tanár Szociális kereszténység ma és holnap cimen tart előadást. Kisérő műsort a Horváth Mihály reálgimnázium katholikus növendékei és a legényegylet adnak szavalat és énekszámokkal. A plébánia hivatal szeretettel hivja fel a hivek figyelmét ezuton is s kéri őket, hogy a kulturdélutánokra jöjjenek el. Belépés teljesen dijtalan.

— **A belsőecsei állami iskolában** most vasárnap római katolikus istentisztelet lesz, melyet P. Boross Ildefonz kapucinus atya fog tartani. A szentmise és szentbeszéd délelőtt 9 órakor kezdődik.

— **Tanitóválasztó gyűlés Fábiánsebestyénben.** December 1-én délelőtt 11 órakor Fábiánsebestyén község iskolaszéke tanitóválasztó gyülést tart és betölti a belső iskolai állást.

— **Emlékeztető.** Szombaton délután 5 órakor a Katholikus Nőegyesület kongregációja gyülést tart. Pontos megjelenést kér a Prefekta.

Díszbemutató a Glória maziban

Nagy érdeklődéssel várta Szentes város közönsége is a **Hiv a haza** cimű legujabb nagy háborus filmet. Ma van a bemutató.

Mit irt a sajtó? A Pesti Ujság: Karl Ritter megint nagy munkát végzett a történet keretében ügyesen adagolja a háboru kiemelkedő mozzanatait. A Szinházi Magazin: Érdekes és szép film. A katonahősök nagy teljesitményei teszik élvezetessé. Rádió Ujság: A hazaszeretet éposza, fordulatos mese, remek harctéri felvételek érdekességet kölcsönöznek a filmnek. 8 Órai Ujság: Ragyogó szép film. Uj Magyarság: Kitünő német katonafilm. Antenna: Nagy filmek közé tarozik az Ufa uj filmje. Történelmi film. Érdemes megnézni.

Varrógépet,
gyermekkocsit, kerékpárt **Molnártól**
Szűrszabó N. Imre utca 3 szám.

— **FACIPŐ A KIRAKATBAN.** A szentesi facipő gyártása — mint azt már több számunkban megírtuk — az elmúlt hetekben megkezdődött. A mai vásáron és a hetipiacokon már árusítják is a facipőket. Szerkesztőségünk kirakatában a mai napon kiállitottunk két pár facipőt, hogy az érdeklődők láthassák, hogyan néz ki a legújabb szentesi specialitás, a „klumpa".

— **Felhivás.** A Ref. Asszonykör felhivja a vegyeskar tagjait, hogy ma délután 5 órakor sziveskedjenek a központi iskolában megjelenni.

— **Megérkeztek szerkesztőségünkhöz az antibolsevista Kiállitás féláru utazási jegyei.** A MOVE a jövő hónapban rendezi meg az egész ország érdeklődésétől kisérve az Antibolsevista Kiállitást, amelyre a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter féláru utazást engedélyezett. A féláru utazási kedvezmény november 29-én éjféltől vehető igénybe. Odautazni 29-től december 15-ig lehet, mig visszautazásra december 4-től 17-ig érvényesek a féláru vasuti jegyek. A jegy ára 2 pengő 50 fillér. Féláru utazási igazolványok kaphatók szerkesztőségünkben a hivatalos órák alatt.

GYENGEBORJUT vásárol kilogramonkint 142 fillérig a Gazda Szövetkezet. Bevásárlók MAGONY JÓZSEF és DINNYÉS ISTVÁN. Borju jelenthető Apponyi-tér 14 sz. alatt és Magony hentesnél. **Levonások nincsenek!**

— **Megkezdték a végrehajtásokat az adóhátralékok behajtására.** A városi adóhivatal végrehajtó személyzete összeállitotta az adóhátralékokról szóló kimutatást. A kimutatás alapján felosztották a várost ugy a bel-, mint pedig a külterületen s a mai nappal megkezdődik a zálogolás. Azokkal az adózókkal szemben, akik nem mutatnak fizetési készséget, azokat a rendszabályokat alkalmazzák, amelyeket az adótörvények megengednek és minden lehetőséget kimeritenek, hogy az adóhátralékokat behajtsák. A városi adóhivatal ezuton is figyelmezteti az adózókat, hogy azok, akik hátralékaikat december végéig befizetik, két százalékos visszatéritésben részesülnek.

— **A karácsonyi csomagokat december 5-ig kell feladni a tábori posták cimére.** A postavezérigazgatóság közli, hogy a tábori postahivatalok cimére szóló karácsonyra szánt csomagokat csak abban az esetben juttathaják el idejében a cimzettekhez, ha a feladók ezeket a csomagokat legkésőbb december 5-ig bezárólag postára adják.

— **Kereszt mellett Biblia a Ház asztalán. Az abauji református egyházmegye lelkészegyesülete elhatározta, hogy Károli bibliakiadásának 350-ik évfordulója alkalmából egy Károli-forditásu teljes Bibliát felajánl a képviselőház elnökének. Az egyesület vezetőségének eziránvu felterjesztése szerint nem sértik meg senkinek a vallását, ha a kereszt mellett a jövőben a Biblia is ott lesz a Házban.**

— **Tűzoltó bál december 7-én a Kiséri Polgári Olvasókörben.**

— **Elhelyezkedést keres egy menekült.** Németül, románul és szerbül beszélő családos menekült szolgai állást vagy egyéb munkát keres. Cím a kiadóban.

— **Tűzoltó bál december 7-én a Kiséri Polgári Olvasókörben.**

— **Tűzifa, szén bármilyen mennyiségben állandóan kapható özv. Tóth Sándornénál, Vásárhelyi-út 5 szám.** 2751

— **Csöves és szemes tengerit későbbi szállításra is vásárol a Zsoldos Rt.**

— **Az Iparos Nőegylet** Mikulás teaestje december 7-n az Ipartestületnél. 2795

— **Titkos remény** mindenkinek, hogy egyszer vagyonhoz jut. Ez könnyen teljesülhet, ha állami sorsjegyet vesz. Egész sorsjegy ára 3 pengő, fél sorsjegy ára 1.50 pengő. Főnyeremény 40.000 pengő. Húzás december 4-én.

Halló! Telefon 53. Halló!
Itt adja fel karácsonyihirdetését!

A Csongrádmegyei Gazdák Szövetkezetében a következő osztályok működnek:

Mag-osztály. A gabonaértékesitési rendeletben megállapitott legelőnyösebb feltételek mellett **állandóan vásárol búzát,** bükkönyt, kölest, borsót, babot, mustárt, mákot, here- és lucernaféléket és az összes magféleségeket. Ugyancsak itt beszerezhetők a legprimább vetőmagok — kívánságra 96—98 %-ra tisztitva és ólomzárolva. Beszállitáshoz zsákot kölcsönöz a Szövetkezet.

Állatértékesitési osztály. Ez az osztály — a rendeletileg megállapitott legmagasabb áron — állandóan vásárol hizott sertéseket. Átvételkor azonnal és levonások nélkül fizet. Hatósági mérlegen — az eladó mérlegel. Átvételi árak 170 kg-on felül 180 f., 155 kg-on felül 176 f., 140 kg-on felül 172 f., 110 kg-on felül 168 fillér, 100 kg-on felül 166 fillér, 170 kg-on felüli öreg 164 fillér, 170 kg-on aluli — korra és minőségre tekintet nélkül — 156 fillér.

Ugyancsak ez az osztály szállit hizott marhát Német- és Olaszországba. Bécsi, illetőleg fiumei érkezési suly alapján az uj árak a következők: Prima ökör vagy tinó 160 f. Prima bika 147 f. Prima üsző 151 f., prima tehén 136 f. kg-ként

Mezőgazdasági gép-osztály. A legolcsóbb áron raktárról árusitja a világhirű Hoffher-Schrantz-Clayton-Shuttlevorth gyártmányu tükörpáncélkormánylemezes ekéket, boronákat, vetőgépeket, darálókat, répavágókat, szecskavágókat, morzsolókat, kismotorokat, kalapácsos kis egyetemes őrlőgépeket, fecskendőket és az összes mezőgazdasági eszközöket. valamint azok és a HSCS traktorok alkatrészeit.

Erőtakarmány-osztály. Szénsavas takarmánymeszet, Biodit D vitaminos készitményt, Neoakkot és az összes állati tápszereket, továbbá patkányirtószereket a legolcsóbban árúsit, — minden mennyiségben. Ugyanitt szerezhető be az **Abavit nevű híres búzacsávázó-szer.**

Minden gazdaság legjobb értékesitési és beszerzési forrása:

Csongrádmegyei Gazdák Szövetkezete
Raktárak és iroda: Szentes, **Apponyi-tér 14.** Telefon 236

BUTOROZOTT SZOBÁT KERES lehetőleg teljes ellátással. KOVÁCS FÜSZERES, Harucker-utca 17. 578 bsz

Legolcsóbb, legjobb italok a TOPOGÓBAN Kossuth-utca 34.
Tea rumok, finom likőrök kisüsti pálinkák féldecije **24, 28, 30 és 34 fill.**
Kitűnő **KASSAI** csapolt sör: 2 deci 20, 3 deci 30 fillér. Fél literes üveg sör 48, 1·5 liter **családi üveg sör 1·46 pengő.**
Ó-FAJBOROK 1 liter 1.60 pengőtől, 2 deci 32 fillértől.
2 deci málna, citrom, narancs fröccs 18 fill.
Nagy Ferenc rum és likőrgyár, pálinka, bor, sör nagykereskedés. Telefon 250.
Egy liter édes must 1·50 fillér.

Tiltakozom

az ellen, hogy egyéni szabadságomban valaki korlátozni akarjon, még akkor is, ha a tökmag ropogtatásáról van szó. Először is hivatkozom a közellátási miniszterre, aki ereje minden megfeszitésével igyekszik testi zsirszükségletem kielégitését biztositani. Ha tehát a tökmagot ropogtatom, ezzel részben önellátó vagyok, mert tudomásom szerint a tökmagban növényi olaj van, tehát eléggé olcsón igyekszem megoldani a kérdést, ami olyan nehezen sikerül a miniszternek. Ha pedig szórakozás az egész, akkor meg örüljön is minden embertársam, hogy ilyen olcsó szórakozási lehetőségre nyilik alkalmam ebben a besavanyodott világban. Elvégre úgy szórakozok, ahogy akarok; nem ehetek se banánt, se szentjánoskenyeret, mert azt nem is kapok, de pénzkérdés is; sajnos, karácsonyi segély cimen pedig nem kapom a havi fizetésemet. Hogy a városházi gyüjtőládák mellé álljunk tökmagrágcsálás közben, arra meg ne kényszeritsék a tökmagrágók rendjét, mert szűk lesz a folyosó és kevés a láda, mivel a mozit, utcasarkot, nem lehet a folyosóra vinni. Végül, a héjat nem is köpködöm ki, csak egy szájizommozdulattal kidobom, mint a stuka a bombáját. Ebben már igen előrehaladott gyakorlatom van. A köpés fogalma egészen más; ahhoz egyéb anyagok is szükségeltetnek, amit nem irok le, mert elmegy a gusztusom a — tökmagtól. Mivel pedig a pipától való sercintés még nem kihágás és valószinűen nem is lesz az még sokáig, ne legyen kihágás és nem is lesz a tökmaghéj eltovábbitási művelete sem, mert ezt követeli az egyenlő elbánás elve. Csakazértis! Ide egy pohárral!

Erélyes intézkedésre hivták fel a várost a kóbor cigányok ellen

A kóborcigányok garázdálkodásai az utóbbi esztendőkben sokat foglalkoztatták a hatóságokat. Németországban radikális intézkedésekkel egyszersmindenkorra végett vetettek a cigányok kóborlásainak azzal, hogy a cigányokat letelepitették, vagy munkatáborokba zárták.

Most rendkívül érdekes határozatot hozott Csanád—Arad—Torontál közigazgatásilag egyesitett vármegyék alispánja a kóborcigányok megrendszabályozása érdekében. A határozatot állásfoglalás végett megküldötték Szentesre is, ahol a polgármester minden valószinüség szerint hasonló intézkedést fog kiadni.

A szomszédvármegye alispáni határozata szerint a battonyai járás főszolgabirájának jelentéséből megállapitást nyert, hogy a kóborcigányok, de általában a cigányok a közrendet, a köztisztaságot, az emberi és állati közegészségügyet sulyosan veszélyeztetik.

— A belügyminiszter — irja az átirat, — kilátásba helyezte, hogy a cigánykérdés gyökeres megoldását jelentő, az egész országra kiterjedő részletes szabályzatot fog közreadni, de addig is módot kiván nyujtani a rendőrhatóságoknak, hogy hatékonyabb intézkedésekkel akadályozhassák meg a cigányok nagyarányu kóborlását, az élet és vagyonbiztonságra veszélyes üzelmeiket. E rendelet a kóborcigányok felkutatásán, a rendőrhatóság elé állitásán, a bevándorlás megakadályozásán, az országból kitiltásán, illetőségi, lakóhelyére toloncolásán, adott esetben a büntetőbiróság elé állitásán, a vásároktól eltiltásán felül — azt az intézkedést tartalmazza, hogy az előállitott kóborcigányok értéktárgyait, vonóállatait, fegyvereit — elismervény mellett — el kell kobozni, illetve :rizetbe kell venni. A rendelet a továbbiakban a következőképpen intézkedik a kóborcigányok ingó és ingatlan vagyona felől: *e rendelet hatálybaléptétől kezdve lovat, öszvért, vagy szamarat kóborcigány csak különös indokolt esetben és csak az elsőfokú iparhatóság engedélyével szerezhet és azokra vonatkozó marhalevelet kóborcigány nevére csak rendőrhatósági engedély alapján szabad kiállitani, vagy átirni.*

Csanád megye alispánja fokozottabb mértékben kiván eleget tenni a belügyminiszter rendeletének és ezért nemcsak a kóborcigányokra, hanem a letelepült cigányokra is kiterjeszti a ló, öszvér és szamárvásárlás tilalmát.

Érdekes az alispáni állásfoglalás indokolása.

— Az egyhelyütt letelepült cigányok is rendszerint kóbor életet élnek, ami átöröklés, megszokás, vagy bűnös célok megvalósitása érdekében mintegy ösztönükké vált s melyet főkép a vonóállatok használata tesz könnyüvé számukra. A cigányok — kevés kivétellel — cselekedeteiket, életmódjukat tekintve, törvényen kivülállóak, bűnöző, közveszélyes egyének ,kiket csak szigoru, következetesen és állandóan végrehajtott intézkedésekkel lehet megfékezni és rendes életmódra szoritani. Fentiek előrebocsátása után Makó város polgármesterét és a községi előljáróságokat felhivom hogy hatáskörükben rendelkezésemnek a legszigorubban tegyenek eleget.

A makól narhalevélkezelő hivatal ebben az ügyben már meg is kereste a várost és kérte, hogy cigányok részére kiállított marhaleveleket a jövőben ne irányitsanak Makóra.

150 évvel ezelőtt ilyen volt a világ...

Általános a panasz, hogy a nyári időszámitás és az előretolt idő miatt sokan nem tudják magukat kialudni, különösen pedig azok, akik már reggel 8, sőt 7 órára munkába állanak. Van is valami alapja ennek a panasznak, mert aki járja a mozit, a szinházat, no meg a bárt is, az reggel 7 óráig, a régi időszámitás szerint 6 óráig, nem igen tudja magát kialudni.

Régen nem igy volt. Menjünk vissza az időben 120, vagy ha jobban tetszik 150 esztendővel, akkor még voltak jó alvók, akik alaposan kialudták magukat, amint arról az 1825. évről szerkesztett Magyar és Erdélyországi uj és ó kalendárium szépirodalmi része beszámol.

Az ötnegyed százados kalendárium Elegyes holmi cim alatt a Soká Alvók-ról a következőket közli:

— Hammer György, 1794-dik esztendőben, 54 esztendős korában, november10-én vizbe esett, kiszabadulván, egészen megmerevedett. Utána való napon mély álomba merült; nem hortyogott és lélegzetét is alig lehetett észre venni. Igy aludt december 26-dikáig, azaz 47 napig. Ezalatt sem evett, sem ivott, felébreszteni sem rázással, sem kiáltással nem lehetett. Felébredése után el nem hitethették vele, hogy annyi ideig aludt. Felette elgyengült és megsoványodott.

Egy másik eset: Egy 25 esztendős izmos, erős anglius hirtelen álombamerült, mely egy hónapig tartott. Felébredvén felöltözött, dolgához látott. Két esztendő mulva ismét oly álom jött rá, melyben tizenhét hétig egyvégben aludt. Mikor felébredt, el nem akarta hinni, hogy oly soká aludt volna. De mert látván, hogy már aratnak, holott mikor elaludt, a gabona még csak kicsiny volt, végre meggyőződött. Egy esztendő mulva ujra mély álom jött rá és ekkor még tovább aludt.

Az öreg naptár irója megjegyezte: Ilyen ember szük esztendőben kevéssel beérheti.

Egy harmadik eset: Egy francia asszony három hónapig aludt egyvégben. Mikor felébredt, jó izüen evett és ismét elaludt. Képe nem csappant meg, hanem testében igen megerősödött. Ez a francia asszony 49 éves korában halt meg és életéből 39 esztendőt álomban töltött.

Még egy negyedik esetet is felsorol a 125 esztendős kalendárium. Angliában egy takácsnak öt esztendős fiatal unokája 15 esztendeig aludt és amikor felébredt, megtörölte a szemét és megnősült.

A kalendárium irója ezekből és hasonló példákból azt a tanulságot vonja le, hogy milyen veszedelmes lehet a holtaknak eltemetésével sietni, már magában is mily irtózatos gondolat, embert elevenen eltemetni. Micsoda kétségbeesés! — kiált föl a naptár, — a föld alatt a kopórsóban felébredni!

Tüzhely főző-edény játék

FODOR-nál
Kossuth-utca 18.

Divatos
HAJFORMÁKAT TÖKÉLETES
VEGYI
TARTÓSONDOLÁLÁST készit
GALLASZ Kossuth ucca 18 sz.

Csongrádvármegye alispánjától.
10.702/alisp. 1941. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Csongrád m. városnál választás következtében megüresedett és a XI. fizetési osztályba sorozott irnoki állásra pályázatot hirdetek.

A pályázati kérelmet 1941. évi december hó 15. napjának déli 12 órájáig Csongrádvármegye alispáni iktatóhivatalában kell benyujtani. A közszolgálatban állók kérvényeiket szolgálati úton tartoznak előterjeszteni.

A pályázati kérvényhez eredetben, vagy hiteles másolatban a következő okmányok csatolandók:

1. hatósági erkölcsi bizonyítvány, amely a családi állapotot is igazolja;
2. a magyar honosságot igazoló vagy valószínűsítő okmány;
3. legalább a középiskola IV. osztályának sikeres elvégzését igazoló bizonyítvány;
4. az egészségi állapotot igazoló újkeletű hatósági orvosi bizonyítvány;
5. a katonai szolgálatra vonatkozó okmányok;
6. az eddigi foglalkozást folytatólagosan igazoló működési bizonyítványok;
7. az 1939. évi IV. tc.-ben és az ennek végrehajtását szabályozó 7720/1939. M. E. sz. rendeletben előírt igazolások;
8. születési anyakönyvi kivonat, nős pályázóknál házassági anyakönyvi kivonat is.

Azok, akik jelenleg is a város szolgálatában állanak, a fenti mellékletek bemutatását mellőzhetik az esetben, ha a megkívánt bizonyítványokat már korábban bemutatták és azok alkalmazásuk iratainál őriztetnek.

A betöltésre kerülő állást az 1929. évi XXX. tc. 68. §-a (5) bekezdése alapján a képviselőtestület választás útján tölti be s a választás hatálya élethosszig tart.

A választás napját később fogom kitűzni.

Szentes, 1941. évi november hó 25-én.

Dobay
alispán.

KÖZEL a központhoz szép nagy padolt szoba konyha vizvezetékkel előszobás lakás azonnalra kiadó. Értekezni lehet Vass ucca 7 szám alatt.
575 bu.

SZENTESI NAPLÓ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő és kiadó: BUGYI ANTAL.

Előfizetést ára: A megyében 2 P 50 f. Videkre 2 P 50 fillér. — HIRDETÉSEK: Milliméter sor 10 f. | Kiadóhivatal és nyomda: Petőfi-u. 1. — Telefon 5. Szerkesztőség: Petőfi-u. 2. — Telefon: 53. —

Nyilt-tér és birói itélet szavankent 20 fillér.
Nyomatott a SZENTESI NAPLÓ nyomdájában Szentesen. — Tulajdonos: BUGYI ANTAL.
— A nyomdáért NÉMETH IMRE felelős. —